

Verksamhetsplan 2024

FSJ, Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer

Inom FSJ arbetar vi tillsammans för en säker, sund och attraktiv järnvägsbransch. Våra medlemsföretag bidrar till samhällsnyttan.

FSJ:s ambition är att förmedla till allmänhet och opinionsbildare att järnvägsbranschen är en framtidsbransch med stora möjligheter och ett stort tekniskt kunnande.

www.jarnvagsentreprenorerna.se

FSJ:s medlemsföretag bidrar till samhällsnyttan

Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer, FSJ:s medlemsföretag arbetar med drift och underhåll av järnvägsanläggningen, markarbeten, nybyggnation av järnväg och utbildning. Vi är stolta över att tillsammans bidra till samhällsnyttan och vara med i utvecklingen av ett säkert järnvägssystem. Det främjar ett långsiktigt, hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Att järnvägssystemet blir allt viktigare för Sveriges klimatomställning driver oss framåt.

Vi verkar för sund konkurrens, förtroendefulla relationer med beställare, operatörer och transportköpare. En ökad säkerhet i branschen och en tryggad kompetensförsörjning.

Vår omvärld - En marknad i tillväxt men i stor förändring

Krig i Europa, kostnadsökningar, konjunkturläget och att de flesta branscher står inför kompetensbrist är minst sagt en utmaning för samhället. Då är det extra viktigt med ett tillförlitligt transportsystem, en av grundbultarna i en fungerande välfärdsstat.

Transportsektorn står inför enorma utmaningar för att nå klimatmålen och här kommer järnvägen vara direkt avgörande. Redan idag trafikeras järnvägen av mer trafik än någonsin tidigare. Och med önskemål från godstransportköparna om att frakta mer gods i framtiden samt ökad medvetenhet hos allmänheten om målen för ett fossilfritt Sverige 2045 kommer trafiken att öka än mer, vilket ytterligare ökar kraven på att transportsystemet upprätthåller funktionalitet i termer av hastighet, bärighet, säkerhet och kapacitet.

Underhållsskulden i järnvägssystemet uppgår till 37 miljarder (Svenskt Näringsliv, 2023). För att upprätthålla järnvägsanläggningens funktionalitet är det viktigt att avsatta skattemedel används till ett effektivare järnvägsunderhåll. Trafikverket har tilldelats ett regeringsuppdrag för att stärka järnvägsunderhållets genomförande och järnvägens robusthet, tillförlitlighet och punktlighet. Även branschen vill vara med och bidra till att Sverige får mer nytta av investerade medel och det får vi genom ett hållbart förebyggande järnvägsunderhåll. Det uppnår vi tillsammans med beställarna genom produktivitet utveckling, innovationer samt effektivare arbetsätt i kombination med kontraktsformer som ger rätt incitament för entreprenörerna som driver samhällsnytta.

En förutsättning för att beställaren av ny- och ombyggnadsprojekt samt järnvägsunderhåll ska ha tillgång till en fungerande leverantörsmarknad är att leverantörerna känner förtroende för köparen och dennes strategier. Beslut om investeringar i maskiner, utveckling och kompetens förutsätter att det finns en stabil marknad över tid avseende marknadsvolymer och realistiska tidsplaner. Den långdragna diskussionen om att återreglera järnvägsunderhållet måste därför få ett slut. En vetenskaplig studie, tre offentliga utredningar samt två Trafikverksrapporter slår fast att konkurrensutsättningen har tjänat skattebetalare och tågresenärer väl. Problemen på järnvägen härrör från en underfinansiering av underhållet. Vi behöver nu praktiska lösningar, inte politiska lösningar.

Samverkan mellan entreprenörer och Trafikverket bör intensifieras för att ta fram nästa generations kontrakt med fokus på säkerhet, tillgänglighet, robusthet och punktlighet. Med ökad komplexitet i genomförandet ser vi en högre grad av samverkan som ett sätt att skapa ett effektivt underhåll. Det finns goda exempel, bland annat från Stockholms tunnelbana, där gemensamma mål mellan kund, operatör och underhållsentreprenör ökat tillgängligheten.

En stor utmaning för järnvägen idag är kompetensförsörjningen. Med ökade satsningarna på järnväg och övrig spårbinden kollektivtrafik behöver branschen under kommande år rekrytera och bibehålla personal med rätt kompetens. För att klara av en

teknologisk omställning är även behovet av kompetensutveckling stort. Rekryteringsbasen behöver breddas, vi tror på mångfald med möjlighet att få fler att utbilda sig inom järnväg. Genom att verka för en sund, säker och hållbar järnvägsbransch ökar attraktionskraften till järnvägsbranschen och möjliggör rekrytering av medarbetare.

Vår inriktning 2024 – fortsatt branschsamarbete

Föreningens ändamål är att vara ett forum där medlemmarna kan diskutera och driva frågor av gemensamt intresse. De aktiviteter vi gör tillsammans som branschförening ska stärka våra tre fokusområden: Säkerhet, Kompetens samt Marknad.

Säkerhet

Verksamhetsidé:

FSJ verkar för en gemensam säkerhetskultur inom branschen. De som arbetar vid järnvägen ska ha en säker arbetsmiljö som främjar social och hälsomässig status.

Nuläge:

Säkerheten inom det svenska järnvägssystemet är enligt Transportstyrelsens säkerhetsrapport för järnväg 2022 fortsatt hög men det sker flertalet olyckshändelser i och invid spår och det är oacceptabelt. För att branschen ska uppfattas som attraktiv är det viktigt med en säker arbetsmiljö.

Regelverket runt spårarbeten är fortfarande motstridigt. Därför samverkar FSJ med Trafikverket för att fånga gemensamma risker och för att få en gemensam problembild. Vi är stolta över att genom samarbetet kunna identifiera och finna lösningar på gemensamma säkerhetsrisker.

FSJ har instiftat ett säkerhetspris som vänder sig till team eller enskilda personer som genom engagemang och samverkan alltid säkerställer att hela arbetets skyddsåtgärder är utförda innan arbetet startar.

FSJ anordnar varje år en säkerhetskonferens som en inspirationsdag för branschen för en gemensam säkerhetskultur.

Mål:

- En gemensam säkerhetskultur inom branschen och 0-vision för olyckor. Ingen ska förolyckas eller skadas på sin arbetsplats.
- Att alla medlemsföretag bidrar aktivt till föreningens arbete för en sund och säker järnvägsbransch och rapporterar in olyckor och tillbud.
- Att verka för att rätt regler tas fram tillsammans med Trafikverket för att främja säkert arbete i spår.

Kompetens**Verksamhetsidé:**

För att öka attraktionen till järnvägsbranschen och möjliggöra rekrytering av nya medarbetare verkar FSJ för en sund och jämställd bransch med rättvisa förhållanden och en bra och säker arbetsmiljö. FSJ arbetar för ökad kännedom om järnvägsbranschen och för fler utbildningsplatser i hela landet.

Nuläge:

En av de största utmaningarna för järnvägens funktion är det stora behovet av arbetskraft. Kompetensbrist återfinns i de flesta branscher, sju av tio företag har svårt att rekrytera medarbetare och det är viktigare än någonsin att vara en attraktiv arbetsgivare.

När infrastruktursatsningarna i den nationella planen genomförs kommer efterfrågan på nya medarbetare till branschen att öka ytterligare. Ett växande rekryteringshinder är ett stort problem. Låg attraktion till järnvägsbranschens yrken och få utbildningar på få platser i landet är bidragande orsaker.

FSJ sitter i järnvägscollege styrgrupp, ett branschinitiativ för att främja fler utbildningsplatser och för att ta fram kvalitativa järnvägsutbildningar tillsammans med bla Trafikverket. FSJ deltar också i Skolverkets programråd för El-och Energiprogrammet på gymnasiet.

Att starta en järnvägsutbildning är kostsamt eftersom det krävs att skolan har tillgång till en övningsanläggning i anslutning till utbildningen. Allt eftersom ny teknik utvecklas kommer även nya kompetenser och nya utbildningar behövas. FSJ anser att Yrkeshögskolemyndigheten bör tilldelas permanenta medel för att utvidgas och anser att en sådan expansion bör gå hand i hand med stärkta förutsättningar för stadigvarande utbildningar för järnvägsbranschen.

Mål:

- Att möjliggöra rekrytering av nya medarbetare till FSJ:s medlemsföretag genom att öka attraktionen till järnvägsbranschen.
- Att Järnvägscollege fastställer kvalifikationskrav för alla järnvägstekniska yrken och att de finns tillgängliga för alla utbildningsanordnare i Sverige.
- Att Trafikverket inrättar en analysfunktion som identifierar kompetensbehoven i branschen på kort och på lång sikt för att säkerställa att det finns förutsättningar för utbildningsanordnare att starta utbildningar.
- Att regeringen tilldelar Trafikverket medel för att kunna arbeta än mer aktivt för en säkrad kompetensförsörjning till järnvägsbranschen. Dessa medel bör satsas på utveckling av järnvägscollege och på att bygga ytterligare en övningsanläggning som krävs för järnvägstekniska utbildningar.

Marknad

Verksamhetsidé:

Verkar för att järnvägsunderhållet fortsatt upphandlas i konkurrens. Vi arbetar för en sund bransch med rättvisa förhållanden för alla, där regelverken följs inklusive en säker arbetsmiljö. En sund konkurrens främjar en hållbar ekonomisk tillväxt med konkurrens på lika villkor, innovationer och produktiva verksamheter. Vi arbetar för att förbättra relationerna mellan våra medlemsföretag och beställare.

Nuläge

Det är angeläget att stabilitet, förutsägbarhet och tydliga gränssnitt skapas så att marknadens aktörer känner ett förtroende i att investera i såväl kompetens, utveckling som i nya maskiner. Ett konkurrensutsatt järnvägsunderhåll driver utvecklingen och ger marknaden möjlighet att leverera innovativa lösningar.

För att komma till rätta med underhållsskulden är det viktigt att satsade medel används till en effektivisering av järnvägsunderhållet. FSJ arbetar aktivt med att stärka förtroendet och upprätthålla goda relationer mellan beställare och leverantörer. Men under många år har branschen märkt av den politiska osäkerhet som präglar järnvägens organisering. Och som vi skrev inledningsvis; denna långdragna diskussion om att återreglera järnvägsunderhållet måste få ett slut. Det är nu dags att ändra spår i politiken och rusta Sverige för en ny tid.

Mål:

- Ett bibehållet konkurrensutsatt järnvägsunderhåll.
- En sund, stabil och förutsägbar marknad.

- Ett bra arbetsklimat mellan beställare leverantörer och övriga parter i projekt.
- Att mjuka parametrar premieras vid upphandling och inte endast lägsta pris.

Avslutningsvis:

Ekonomi

Medlemsavgifterna anpassas till att täcka driften för FSJ. Den ska täcka kostnaden för styrelsearbete och kansli samt service till medlemmar och drift av branschfrågor.

Järnvägsbranschens Samverkansforum, JBS

FSJ deltar i JBS, Järnvägsbranschens samverkansforum inom arbetsgrupperna för initiativen; Kompetensförsörjning, Stärkt branschsamverkan samt TTT - Tillsammans Tåg i Tid. FSJ förvaltar järnvägsjobb.se och den används som branschens gemensamma forum för att öka attraktiviteten till järnvägsbranschen. Tillsammans driver vi trafik till websidan genom sociala medier. Vi tror på en branschgemensam vision för järnvägen.

Fyra gånger per år sammanträder JBS styrelse som beslutar om den gemensamma agendans prioriteringar och målsättning. Dessa organisationer innehar styrelseplatser: Trafikverket, Svensk Kollektivtrafik, SJ, Green Cargo, Tågföretagen, Jernhusen, MTR, Vossloh och Byggföretagen.

JBS anordnar en konferens och ett strategiseminarium varje år. På www.Trafikverkets/JBS hemsida finns arbetet under året redovisat.

Bilaga: Aktiviteter för 2024

Aktiviteter: Arbetsmiljö & Säkerhet	Drivs av	Målsättning	Frekvens
Säkerhetsgrupp	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	10 gånger/år
Avvikelsesrapportering	FSJ	Säkert arbete i spår	Varje månad
Säkerhetsdagen	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	1 gång/år
FSJ:s Säkerhetspris	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	Vartannat år
Arbetsgrupp – TTJ Trafikverkets regelförvaltning	Trafikverket	Enhetliga regler, säkert arbete i spår	Varannan vecka
Arbetsgrupp SAS- Säkrare arbete i spår	Trafikverket	Säkert arbete i spår	8 tim/vecka

<i>FRI-möten (Forum för gemensamma risker i spår)</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Säkert arbete i spår</i>	<i>4–6 gånger/år</i>
<i>Branschråd</i>	<i>Transportstyrelsen</i>	<i>Säkert arbete i spår</i>	<i>2/år</i>
<i>Branschråd</i>	<i>Haverikommissionen</i>	<i>Säkert arbete i spår</i>	<i>1/år</i>
Aktiviteter: Kompetensförsörjning	Drivs av	Målsättning	Frekvens
<i>FSJ Kompetensgrupp</i>	<i>FSJ</i>	<i>Öka attraktionen</i>	<i>10 gånger/ år</i>
<i>Yrkes SM</i>	<i>FSJ</i>	<i>Öka attraktionen</i>	<i>23 - 25 april</i>
<i>Drift av Järnvägsjobb.se</i>	<i>FSJ</i>	<i>Öka attraktionen</i>	<i>Alltid pågående</i>
<i>JBS Kompetensgrupp</i>	<i>JBS- Järnvägsbranschens samverkansforum</i>	<i>Öka attraktionen till järnvägsbranschen</i>	<i>1–2/månad</i>
<i>Sociala medier järnvägsjobb</i>	<i>FSJ/JBS</i>	<i>Öka attraktionen till järnvägsbranschen</i>	<i>Kontinuerligt</i>
<i>Studentum.se, gymnasium.se</i>	<i>FSJ/JBS</i>	<i>Öka attraktionen till järnvägsbranschen</i>	<i>Kontinuerligt</i>
<i>Vägledarträff, nyhetsbrev</i>	<i>FSJ/JBS</i>	<i>Öka attraktionen till järnvägsbranschen</i>	<i>3–4/år</i>
<i>Järnvägscollege Styrgrupp</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Fler järnvägsutbildningar</i>	<i>4 gånger/ år</i>
<i>Arbetsgrupper järnvägscollege</i>	<i>Järnvägscollege</i>	<i>Nationellt likvärdigt innehåll</i>	
<i>Samverkansträff utbildningsanordnare</i>	<i>Jvgcollege/JBS</i>	<i>Fler järnvägsutbildningar</i>	<i>1/år</i>
<i>Programråd El-och Energiprogrammet</i>	<i>Skolverket</i>	<i>Fler järnvägsutbildningar</i>	<i>4–6 gånger/år</i>
Aktiviteter: Marknad & Upphandling	Drivs av	Målsättning	Frekvens
<i>Västra stambanerrådet</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Mindre störningar vid järnvägsunderhåll</i>	<i>1/gång månad</i>
<i>Likviditetsgruppen</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Ett bra arbetsklimat mellan beställare leverantörer och övriga parter i projekt.</i>	<i>1 gång/månad</i>
<i>Samverkansgrupp TRV</i>	<i>Trafikverket/Byggför etagen</i>	<i>En sund, stabil och förutsägbar marknad</i>	<i>Kontinuerligt</i>
<i>BT-POS</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Beredskap privat/offentlig samverkan</i>	<i>1/gång månad</i>
<i>VISARE</i>	<i>Trafikverket</i>	<i>Ett konkurrensutsatt järnvägsunderhåll.</i>	<i>1 gång/månad</i>
Övriga aktiviteter	Drivs av	Målsättning	Frekvens
<i>Årsmöte</i>	<i>FSJ</i>	<i>Medlemsträff</i>	<i>1 gång/år</i>
<i>Styrelsemöten</i>	<i>FSJ</i>	<i>Ett utvecklat järnvägssystem</i>	<i>9 gånger/år</i>
<i>TTT-Tillsammans för tåg i tid</i>	<i>JBS, Järnvägsbranschens samverkansforum</i>	<i>Punktlig järnvägstrafik</i>	<i>2 ggr/månad</i>